

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
3.Bhar.228/2015/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2016. év március hó 23. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A rongálás büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben az ügyész másodfellebbezését elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2015. év május hó 8. napján kelt 28.Bf.I.11.004/2014/7. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2014. június 24. napján kihirdetett 20.B.I.761/2012/44. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki rongálás büntetében (Btk. 371.§ (1) és (3) bek.), ezért őt 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 1 év 6 hónapi próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtása estén a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte továbbá a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg a magánfélnek 1.149.900,- forint kártérítést és annak 2009. szeptember 10. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, valamint rőjon le 80.500,- forint illetéket. A vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére is.

Az elsőfokú ítéletet az ügyész - három napi határidő fenntartását követően - tudomásul vette, a vádlott az ok és cél megjelölése nélkül, védője felmentésért fellebbezést jelentett be. A sértett a polgári jogi igényét érdemben elbíráló ítéleti rendelkezést tudomásul vette.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság maga is rögzítette, hogy az eljárás során a tényállásban leírt munkákat elvégző személy kilétét, azaz a károkozó személyét megállapítani nem lehetett, de arra sem áll rendelkezésre bizonyíték, hogy melyek azok a károk amelyek ténylegesen a gázfűtés kialakításával kapcsolatban keletkeztek. Hangsúlyozta, hogy az a körülmény, miszerint a gázfűtés kialakítására védenccé adott megbízást a büntetőjogi felelősség megállapításához nem elegendő, a vádlottat az eljárás során ismeretlenül maradt szakember szakszerűtlen munkavégzésért felelősség nem terhelheti. A károkozó személyének ismeretlenül maradása okán az sem állapítható meg, hogy a sértetti lakásban történő károkozásban a vádlottnak akár közvetve szerepe lett volna. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének a tekintetben sem, hogy miért csak és kizárólag a vádlott lehetett az a személy aki a sértetti ingatlanba a bejutást biztosíthatta, ennek megállapításához az a vádlotti nyilatkozat melyben kijelentette, hogy a sértett lakásába be lehetett jutni, az nem volt zárható állapotban, nem elegendő. A vádlott akár eshetőleges szándékára ezen állítás elfogadása esetén sem vonható következtetés. Mindezek alapján elsődlegesen a Be. 352.§ b) pontja alapján eltérő tényállás megállapítására és védenccé bizonyíték hiányában történő felmenésére, másodlagosan a Be. 373.§ (1) bekezdés III. pontja alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás utasítására tett indítványt.

A Fővárosi Főügyészség Bfel.21.284/2014/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a megállapított tényállás megalapozott, az a vádlott tagadásával szemben álló részeiben is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, logikai hibában nem szenved. A megállapított tényállásból okszerű következtetés történt a vádlott bűnösségére a cselekményének jogi minősítése törvényes. A büntetékiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen vette számba és súlyuknak megfelelően értékelte. A kiszabott büntetés a cselekmény tárgyi súlyát és az egyéb bűnösségi körülményeket tekintve eltúlzottnak nem tekinthető, annak tartama ugyanis jóval az irányadó középérték alatt marad. Mindezek alapján az ítélet tanácsülésen történő helybenhagyására tett indítványt. Bejelentette azt is, hogy nyilvános ülés kitűzése esetén az ügyész azon részt venni nem kíván.

A vádlott a másodfokú nyilvános ülésen szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, a jelenlévő védője perbeszédében az írásbeli indítványával egyezően szólalt fel.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2015. május 08. napján kelt 28.Bf.I.11.004/2014/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a vádlottat az ellene rongálás büntette (Btk. 371.§ (1) és (3) bekezdés a) pont) miatt emelt vád alól - a Be. 6.§ (3) bekezdés b) pontjának I. fordulatában írt okból, bizonyítottság hiányában - felmentette. A magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Pontosította a vádlott lakóhelyéül szolgáló közterület megjelölését és úgy rendelkezett, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság a Be. 348.§ (1) bekezdésében írt jogkörében eljárva, az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelemben felülbírálvá megállapította, hogy a helyi bíróság az eljárási szabályokat betartva, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat feltárta és értékelte. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást túlnyomórészt megalapozottnak tartotta, azt az iratok tartalma alapján csak annyiban egészítette ki, hogy: „A vádlott által képviselt Kft. a földszint 1. szám alatti lakásban felszerelt - helyesen - kondenzációs gázkazán beüzemelését rendelte meg és annak beüzemelését 2009. szeptember 10. napján végezték el.” Az így kiegészített tényállás álláspontja szerint már mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így a Be. 352.§ (1) bekezdése szerint irányadó a másodfokú eljárásban is. Az elsőfokú bíróság azonban helytelenül vont következtetést a vádlott tudattartalmára és tévedett amikor a vádlott bűnösségét megállapította. A rongálás ugyanis szándékos bűncselekmény, melynek megállapítása legalább az elkövető eshetőleges szándékát kívánja meg. A jelen esetben a tényállás szerint a vádlott a megállapításban foglalt munkák elvégzésére ismeretlen személynek adott megbízást, azonban sem annak tartalma, sem a vádlott és a kivitelező között ennek kapcsán folytatott megbeszélés tartalma nem ismert. Ez egyben azt is jelenti, hogy nincs olyan bizonyíték, mely alapján megállapítható lenne, hogy a vádlott kifejezetten azért adta a megbízást, hogy a kivitelezés során az alagsori lakásban kárt okozzanak, azaz az egyenes szándékra következtetés nem vonható. Az eshetőleges szándékkal való elkövetés lehetősége pedig akkor merülhet fel, ha a vádlott a megbízás során tisztában lett volna a kivitelezés ezen módjával és annak lehetséges következményeivel, tehát azzal, hogy ennek során az alagsori lakás károsodik és e következményekbe belenyugodva cselekedett volna, de erre a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozott következtetés ugyancsak nem vonható. Miután a kivitelező hanyag és szakszerűtlen, kárt okozó munkavégzéséért a munkát megrendelő büntetőjogi felelőssége kétséget kizáróan nem állapítható meg, a kártérítési felelőssége a polgári jog szabályai alapján vizsgálandó.

A másodfokú bíróság ítéletével szemben az ügyész a törvényes határidőn belül jelentett be másodfellebbezést anyagi jogi jogszabálysértés miatt, a vádlott bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása végett. Indokolásában kifejtette, hogy az ismeretlen kivitelező csak a vádlott közreműködésével szerezhetett tudomást arról, hogy a vádlotti ingatlan alatt elhelyezkedő sértetti ingatlanban munkálatokat végezhet, illetve hogy a sértetti ingatlan e célból a rendelkezésére áll. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a kondenzvíz elvezetésének e megoldása kizárólag a vádlott érdekében állhatott, neki volt lehetősége arra, hogy az ingatlant a kivitelező rendelkezésére bocsássa és tisztában kellett lennie azzal is, hogy az ott végzendő munkálatok az alagsori lakás jelentős állagromlását eredményezik, hiszen nyilván nem hibába talált arra megoldást, hogy ne a saját ingatlanában kerüljenek azok elvégzésre. Ebből következően az alagsori ingatlan rendelkezésre bocsátásával bele kellett nyugodnia abba is, hogy a rongálást elkövető kivitelező a sértetti ingatlanban állagromlással járó tevékenységet végez és azzal kárt okoz. Az elsőfokú bíróság abban tévedett csupán, hogy vádlottat mint tettest ítélte el, holott az ítéletében maga is megállapította, hogy nem a vádlott végzett munkálatokat a sértett ingatlanában, így a bűncselekmény tettesként nem követhette el. A rongáláshoz azonban ötletgazdaként csatlakozott, majd a kérdéses ingatlant a munkálatok elvégzésére rendelkezésre bocsátotta, így a felelőssége felbujtóként aggálytalanul megállapítható.

A másodfokú ítéletet a védő annak kihirdetésekor tudomásul vette, azzal szemben a kézbesítést követően nyitva álló határidőn belül a vádlott sem élt fellebbezéssel.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Fővárosi Ítéltáblára 2015. július 21. napján érkezett BF.729/2015/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy a perrendi szabályokat mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság megtartotta. Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Mérlegeléssel alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, melyet a másodfokú bíróság csak minimális mértékben pontosított, az - erre is figyelemmel - mentes a megalapozatlansági hibáktól. A kerületi bíróság indokolási kötelezettségének ugyancsak eleget tett. Részletesen ismertette a terhelti védekezést és mindazon bizonyítékokat, melyek alapján a büntetőjogi felelősséget megállapíthatónak látta. Okszerűen, a logika szabályainak megfelelően vont következtetést a vádlott bűnösségére is. A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket ugyanakkor hiányosan vette számba, az enyhítő körülmények körében nem rögzítette a terhelt két gyermekes családi állapotát, súlyosító körülményként pedig nem értékelte a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést. Mindazonáltal a kiszabott büntetés törvényes, a büntetési célok eléréséhez szükséges, a cselekmény tárgyi súlyával arányos. Indokolási kötelezettségét a törvényszék is teljesítette, tévesen jutott azonban arra, hogy a vádlott cselekményével nem valósított meg bűncselekményt. Azt maga sem vitatta, hogy a munka elvégzése a vádlott érdekkörében álltó volt, az a sértett ingatlan lakatlan volta miatt akadályba nem ütközött és azt is, hogy a kárösszeg a szakértői vélemény alapján megalapozott, az ügyészi fellebbezés azonban helyesen hivatkozik arra, hogy a károkozás lehetőségének a vádlott tudatában fel kellett merülnie, különösen arra figyelemmel, hogy a munkát nem a saját ingatlanában végeztette. Rámutatott, hogy előzetes egyeztetés, hozzájárulás hiányában a szakmunkás idegen ingatlanban nem dolgozhat, különösen akkor nem, ha ahhoz kulccsal nem is rendelkezik, oda bejutási lehetősége nincs. A vádlottnak tehát bele kellett nyugodnia abba, hogy a kivitelező a sértetti ingatlanban állagromlással járó tevékenységet végez, melynek következtében kárt okoz. Miután a vádlott a munkavégzésre csak megbízást adott, azt nem ő végezte el, helyes a Fővárosi Főügyészség fellebbezésének a büntetőjogi felelősség felbujtóként történő megállapítására irányuló észrevétele is. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 28.Bf.I.11.004/2014/7. számú ítéletét a Be. 398.§ (1)-(2) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlott bűnösségét felbujtóként elkövetett rongálás

büntetésében (Btk. 371.§ (1) és (3) bek.) állapítsa meg, vele szemben a korrigált büntetékiszabási körülmények alapján büntetést szabjon ki, a magánfél polgári jogi igényét bírálja el és a vádlottat kötelezze az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

A harmadfokú nyilvános ülésen az ügyész perbeszédében az írásbeli beadványával egyezően szólalt fel.

A sértett felszólalásában kifejtette, hogy a lakásának fala azóta is vizesedik, a vádlott - annak ellenére, hogy tisztában van vele, hogy ennek megszüntetése az ő kötelezettsége - nem tesz semmit, köztük ennek kapcsán a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt azóta is per van folyamatban.

A harmadfokú nyilvános ülésen jelen lenni nem kívánó vádlott védője az eljárás korábbi szakaszaiban kifejtett indokait fenntartva a másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság - miután az első fokon elítélt vádlottat felmentette - a Be. 386.§ (1) bek. c/ pontjára figyelemmel helytállóan biztosította ítéletével szemben a rendes jogorvoslat lehetőségét.

A másodfokú ítélettel szemben bejelentett ügyészi másodfellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdései alapján a másodfokú ítéletet és az azt megelőző első és másodfokú eljárást - függetlenül attól, hogy ki fellebbezett - abból a szempontból is felülbírálta, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Ennek során megállapította, hogy mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság az eljárását a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Az első fokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálásához szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, valamennyi fellehető releváns bizonyítékot beszerezte. A bizonyítékokat a Be. 78.§ (3) bekezdésében írtak szerint egyenként és összességükben is értékelve, a tényállást a vádlott tagadásával szemben mérlegeléssel állapította meg, azt a másodfokú bíróság a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartamával összhangban mindösszesen a beüzemelt gázkészülék jellege és a beüzemelés időpontja tekintetében pontosította.

A Be. 388. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan.

Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás a Be. 351.§ (2) bekezdés d) pontjában foglalt okból továbbra is részben megalapozatlan, nincs ugyanis olyan tény, amely kétséget kizáró következtetést engedne arra, hogy a vádlott volt az a személy aki az alagsor 1. szám alatti lakásban történő munkavégzést ismeretlen módon lehetővé tette.

A megállapított tényállás a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pontjának második fordulatában írtak szerint részben hiányos is. Nem tartalmazza azt az 1. számú tanú vallomása és az általa csatolt munkalap alapján kétséget kizáróan megállapítható tényt sem, hogy a kondenzációs kazán beüzemelésnél a megrendelő képviselőjében nem a vádlott, hanem egy a házban lakó nő /feltehetően a 2. számú tanú/ volt jelen, aki a munkadíjat a Kft. nevében kifizette és a készülék garancialevelét átvette.

A fentiekre tekintettel a harmadfokú bíróság a Be. 388.§ (2) bekezdés alapján az ítéleti tényállás ténybeli következtetés és az iratok tartalma alapján a történeti tényállás ítélet 2. oldalának alulról második bekezdését akként helyesbíti, hogy

„A munkálatok során a kivitelező ismeretlen körülmények között az alagsor 1. szám alatti lakásba bejutott és ott szabálytalan bekötést hajtott végre, melynek során a szoba plafonját kibontották és a kondenz vezeték levezetésével, vezetékialakítással és az annak következtében bekövetkező kéményleázással az alagsori lakásban lehetetlenné vált a lakás szobájának kéményes gázkészülékkel való további ellátása, továbbá a kémény és a környező fal állaga is romlott a kéményleázás következményeként.”

A másodfokú bíróság által is helyesbített és kiegészített tényállásrész - „A vádlott által ügyvezetett Kft. a földszint 1. szám alatti lakásban felszerelt kondenzációs gázkazán beüzemelését rendelte meg és annak beüzemelését 2009. szeptember 10. napján végezték el” - kiegészíti azzal is, hogy

”...A beüzemeléskor a vádlott nem volt jelen. A beüzemelés munkadíját a tulajdonos képviselőjében nem a vádlott, hanem a tulajdonos képviselőjében jelenlévő ugyancsak a házban lakó nő fizette ki és ő vette át a készülék garancialevelét is.” (nyom.ir. 365.o, 7.B.I.761/2012/12., tárgyalási jkv. 8-9.o, Kft. cégmásolat, munkalap nyomir. 367.o))

Az ekként kiegészített és helyesbített ítéleti tényállás már hiánytalan, hibamentes, így irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

Az eljáró bíróságok maradéktalanul eleget tettek indokolási kötelezettségüknek is. A szakértői vélemény alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a sértett lakásában történt károkozást eredményező munkálatok elvégzésére a vádlott tulajdonában álló földszint 1. szám alatti ingatlan kondenzációs kazánal történő ellátásával összefüggésben, a kondenzvíz elvezetésének megoldása során került sor. A vádlott és a 2. számú tanú, valamint a Kft. között 2009. június 27. napján létrejött megállapodás 6. pontja alapján az sem kétséges, hogy e munkálatok elvégzését a vádlott, mint az ingatlan tulajdonosa vállalta, annak határideje 2009. augusztus 31. napja volt. A Fővárosi Gázművek megkeresésre adott válasza (nyomir. 157.o) alapján megállapítható az is, hogy a társasház gázvezetékének és a gázmérőknek a cseréje során a lakásokba történő bejutást a megrendelő Kft. biztosította. Gázmérő adatlapok és igazolások a vádlott névalírást tartalmazzák, azaz a vádlott által képviselt Kft-nek a sértett ingatlanába történő bejutásra a kérdéses időben lehetősége is volt. A másodfokú bíróság ugyanakkor helyesen mutatott rá arra, hogy a munkát ténylegesen elvégző személy ismeretének hiányában e körülmények - a vádlott közvetlen érdekeltsége, és az általa képviselt Kft. sértetti ingatlanba történő bejutásának lehetősége - mellett sem vonható kétséget kizáró következtetés arra, hogy a vádlott volt az a személy aki a kondenzációs kazán ilyen módon történő felszerelésére megbízást adott, vagy a munka ezen a módon történő elvégzésének a lehetőséget megteremtette, illetve azt előre látva a károkozásba belenyugodott. A másodfokú bíróság ezzel kapcsolatos érvelésével az ítélet táblája is egyetértett. A harmadfokú bíróság alapvetően nem vitatja az ügyész másodfellebbezésének indokolásában szereplő azon érveket, miszerint az idegen ingatlan igénybe vételével járó munkavégzésre megbízói/tulajdonosi utasítás, egyetértés vagy hozzájárulás hiányában a kivitelező részéről nem kerülhet sor, ez azonban a harmadfokú bíróság álláspontja szerint is csupán nagy valószínűséggel és nem ítéleti bizonyossággal jelenthető ki, különösen olyan körülmények között, amikor a sértetti lakás láthatóan lakatlan, lakhatatlan, megbontott vakolatú lakás volt, és az sem zárható ki, hogy a kondenzációs vezeték kialakításának idején a lakás - a gázmérők leszerelése okán - már nyitott állapotban volt. A vádlott

büntetőjogi felelősségével kapcsolatos bizonytalanságot növeli, hogy a károkozással járó munkavégzésre irányuló engedélyt, vagy megbízást nem csak a vádlott, hanem a tudomása nélkül, az ugyancsak tulajdonosi érdekkörben eljáró, az ingatlanban lakó további személyek is megadhatták, melynek realitását alátámasztja az is, hogy a kérdéses kondenzációs kazán beüzemelésénél sem a vádlott, hanem mint tulajdonosi képviselő, feltehetően a felesége volt jelen.

Miután a Be. 4.§ (2) bekezdése alapján a kétséget kizáróan nem bizonyított tény a terhelt terhére nem értékelhető, a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a vádlott bűnösségének megállapítására és büntetés kiszabására irányuló ügyészi másodfellebbezést alaptalannak ítélte, és egyetértve a védelmi állásponttal a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 28.Bf.I.11.004/2014/7. számú ítéletét a tényállás kisebb helyesbítése és kiegészítése mellett - helyes indokainál fogva - a Be. 397.§ - alapján helybenhagyta.

Budapest, 2016. év március hó 23. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szalai Géza s.k.
előadó bíró

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 28.Bf.I.11.004/2014/7. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 3.Bhar.228/2015/6. számú végzése folytán 2016. év március hó 23. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2016. év március hó 23. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző